

nosno naloženo imovino, s kakršno razpolaga malo društvo.

Se važnejše izpremembe je sklenil izredni občni zbor dne 1. februarja 1925 v Ljubljani. Zvišal je članski prispevek od 2 na 5 Din. Zvišani članski prispevek je izdatno dvignil posmrtnino. Za primer naveden le, da je znašala zadnja po-

smtnina s članskim prispevkom po 2 Din 2086 Din, a prva s članskim prispevkom po 5 Din pa 5585 Din. Razdobje izplačila od ene do druge je znašalo dober mesec dni. Visoka posmrtnina je bila najboljša agitacijsko sredstvo za nova priglasenja.

(Dalje prihodnjic.)

Splošne vesti.

IZJAVA.

V izogib vsakemu napačnemu tolmačenju mojih izjav o tovariših Hrvatih v 2. in 3. števi. »Učit. Tovariša«, konstatiram, da sem hotel z besedami »o nezrelosti tovarišev iz Hrvatske za resen nastop« obsoditi le incident, ki so ga povzročili ravno oni z medklaci ob nastopu tovariša Vitorovića.

Cemu ste se razburili in ste onemogočili tovarišu Vitoroviću, da bi bil energično protestiral proti vsem preganjanjem, katerim je učitelstvo izpostavljeno — in to ne samo pod g. St. Radičem, temveč tudi pod drugimi ministri prosvete, ki so dozdej bili na čelu šolstva v državi.

Ako sem Vas — tovariši — žalil s tem — lojalno popravilam izjavo in Vam izjavljam, da sem odločno proti preganjanjem, katerim ste bili izpostavljeni pod ministrom g. St. Radičem, a s takimi nastopi, kakršni je bil ravnokar omenjeni, ne kažem resnosti protesta, temveč dokazujemo, da se nismo še otrsli vplivov dnevne politike.

Svojo zrelost pa pokažete Vi in mi s tem, da stojimo odločno na braniku svojega ugleda in časti proti vsakomur — pa bodi to g. Radič, g. Korošec, g. Pribičević ali kdorkoli, ki vedri v Beogradu in hoče šolstvo in nas vpreči v svoj strankarski voz.

V Ribnici, 31. avg. 1926.

A. Mervič, l. r.

— **Monopol na šolske zvezke preklican.** Ministrstvo prosvete je izdalo pod št. 3876 od 12. avgusta 1926 sledeči odlok: Kako je Ministarstvo Prosvete dobilo izveščaj, iz kolih se vidi, da se razpis S. N. br. 679 od 6. jula 1926. godine o uporabi vezbanke državnog izdavanja donekle pogrešno tumači, skreče se pažnja direktorima, da se spomenuti razpis odnosi samo na ona izdavanja državnih štamparij i državnih naklada, koja imaju karakter udžbenika kao što su: nisanke sa pregledom (rečnikom) za lepo pisanje (krasopis) crtanke sa pregledom za crtanje (risanje) bilo geometrijsko ili slobodno (prostorno). U slučaju neodložne potrebe ili nestašice državnih izdavanja mogu se za iduću školsku godinu upotrebiti i vezbanke privatnog izdavanja. Razpis S. N. br. 679 od 6. jula 1926. godine odnosi se samo na srednju nastavu. — **Naročite zvezke Učiteljske tiskarne ki se prodajajo v korist Učiteljskega konvikta v Ljubljani in Učiteljskega doma v Mariboru**

— **Podpora šolam.** Ljubljanska oblast: 1. Lipljane 30.000 Din. 2. Lavca 30.000 Din. 3. Sv. Jurj pri Grosupljem 20.000 Din. 4. Spodnja Slivnica 20.000 Din. 5. Ribče, srez Litija 20.000 Din. 6. Podlonk (obč. Selca) 20.000 Din. 7. Papeži, srez Kočevje 20.000 Din. 8. Dolnja Briga, srez Kočevje 20.000 Din. 9. Davče (Sorica) 20.000 Din. 10. Boianci 15.000 Din. 11. Dvorska vas srez Kočevje 85.000 Din. — **Mariborska oblast:** 1. Lepa Njiva (Mozirje) 20.000 Din. 2. Libovec 20.000 Din. 3. Kostivnica 20.000 Din. 4. Dolnja Bistrica srez Dolnja Lendava 20.000 Din. 5. Skorna (Šmartno ob Paki) 20.000 Din. 6. Motnik 20.000 Din. 7. Stanatinac 15.000 Din. 8. Čemšenik 20.000 Din.

— **Iz Berlina.** Od 12 do 26. avgusta se vrši v Berlinu ped. tečaj katerega noseča 44 udeležencev. Poleg treh Jugoslovenov (podpisanež g. Golob, ravn. mešč. šole v Šiški in učitelja Bitenca z Bleda) se nahaja tu še 6 učiteljev iz Estonije, štirje iz Švedije, eden iz Litvije, 1 z Danske, 8 z Rumunije, 2 iz Švice, 2 iz Avstrije, 2 s Poljske 1 iz Amerike 1 iz Rusije, 2 iz Palestine, 1 z Japonske, 2 z Memela in 3 Belgijci. Tu se obravnavajo

novodobni šolski pojavi, obenem pa se vrše hospitacije po raznih učnih zavodih. Razni izrastki pregorelih pedagogov ki so značilni za povojno psihozo, izgubljajo na vrednosti in pedagoško delo se vrača na realna tla. Kdor je zadnja leta zasledoval moderni razvoj čitalnice razprave ta spozna, kako se sedaj duhovi umirjajo in oklepajo samo resnično preizkušeni načeli. Jugosloveni smo veseli da študiramo šolstvo v Berlinu, kajti tukaj je zbrano učitelstvo skoro z vsega sveta in niti katere bomo bonesli s seboj bodo za nas važnega pomena. Iz raznih debat, v katere tudi mi pridno posegamo bomo izluščili to kar bo za naše šolstvo najbolj ugodno.

Leo P.

— **Vsem p. n. naročnikom Učit. Tovariša in neorganiziranim tovarišicam** in drugim smo razposlali položnice v syro poravnave, oziroma vplačila naročnine lista in jih prosimo, da zaostalo naročnino takoj poravnajo, odnosno vplačajo najmanj četrtletno naročnino naprej. S prihodnjo številko ustavimo list vsem, ki ne bodo zadostili svojim obveznostim napram listu. Kakor hitro pa prejmemo vplačilo, nadaljujemo s pošiljanjem lista in dopošljemo naknadno vse še neposlane številke. Cenj. naročniki naj oprostite temu koraku, ker je v interesu nas vseh, da napravimo tu enkrat red. Pričakujemo, da nas bodo v tem oziru razumeli in podpirali, četudi bomo storili mogoče komu krivico, ki pa jo hočemo lojalno popraviti. Gre predvsem za ureditev uprave in za čiste medsebojne račune. Naročnina Učiteljskega tovariša stane celoletno 60 Din (za inozemstvo 80 Din), za pol leta 30 Din. — **Upravnik.**

— **Umrli je v Ljubljani** gđ. Danica Skulj, hčerka tov. Frana Skulja, preds. ljublj. učit. društva. — Prizadeti rodbini naše sožalje!

— **»Učiteljski pravnik«.** Že od večih strani je prejele uredništvo prošnje, naj bi sestavilo indeks od vseh odlokov in važnih odredb, ki so natisnjeni v Učiteljskem pravniku Učiteljskega tovariša. Vsem tem sporočamo, da primanjkuje uredništvu predvsem potrebnega časa za sestavo take zbirke. Povečini vse važnejše odredbe so pa tudi v »Ročnem katalogu«, ki ga je izdala Učiteljska tiskarna za leto 1926/27. Sezite po »Ročnem katalogu«, ki stane 16 Din, tam najdete vsa potrebna navodila v zadevah, ki so bile objavljene v Učiteljskem pravniku.

— **Kdaj dospje povišica,** pove »Ročni katalog«, ki stane samo 16 Din, koristi pa lahko za celi tisoč in več, če ga naročite. Pošljite takoj naročilno dopisnico Učiteljski tiskarni, ker je naklada majhna in bo sicer pošel.

— **Provizija od nabave tintnih proizvodov in ekstraktov** tvrdke »Ides« v Kranju se je pogodbeno spremenila in zvišala od zasebnih 6 na 10% v prid Učit. konviktu. Apeliramo na stanovsko zavednost!

— **Prva pomoč!** Šolska upraviteljica na Šenturški gori je tekom pol leta domalega izrabila veliko zalogo šolske lekarne v prid šol. otrok in domačega ljudstva, s čemur si je pridobila največje zaupanje v vsej okolici. Nad 300 šol pa še do danes ni naročilo šol. lekarne, ki stane borih 350 Din in donaja Učit. Konviktu — kot posredovalcu — znatnih dohodkov.

— **Ministrstvo kmetištva je določilo,** da plačujoči odsli priyatni učenci enoletne vinarske in sadiarske šole v Mariboru za oskrbo v internatu če dokažejo z občinskim potrdilom da so sinovi kmetovalcev, mesečno 200 Din. dočim ostane za sinove drugih stanov mesečna oskrbnina v višini 400 Din. Enoletna vinarska in sadiarska šola bo sprejela le-

tos 30 učencev in sicer 20 državnih goiencov, ki dobiijo vso oskrbo zastoni ter 10 plačujočih (privatnih) učencev. Polovica državnih goiencov bo iz ljubljanske, ostala polovica pa iz mariborske oblasti. Državne goience bo izbrala posebna komisija ki se bo sestavila pri sreskih glavarstvih. Oni prosilci, ki so že vposlali prošnje za sprejem, naj to iavijo komisiji v svojem srezu. O sprejemu bo šola obvestila vsakega prosilca nistmeno.

— **O Kosmosovih učilih iz mehanike,** elektrotehnike, optike in kemije se je g. ravnatelj meščanske šole v Ribnici izrazil jako pohvalno in nam obljubil objaviti svojo oceno. 20% provizija se priznava le Učit. konviktu, zato zavračajte zasebne oferte!

— **Velika zaloga zemljevidov** Gorenjske ravnine (Ljubljana, Kamnik, Kranj) nam zabranjuje, da bi nadaljevali započeto krasno, idealno delo tovariša Slavija Dimnika, ki bi bilo v ponos našemu stanu, velike, znanstvene vrednosti in v znatno korist založniku: Učit. konviktu v Ljubljani. Na tovariškem idealizmu temelji nadaljni razvoj vse akcije! Zaloga je razprodana, če kupi vsak razred 3 izvide.

— **Brez šolskih zvezkov** Učit. tiskarne ni nobene šole, kjer se učitelstvo zaveda, da nas sleherni para približuje končnemu cilju — zgraditvi lastnega doma — Učiteljskega konvikta!

— **Himen.** Poročil se je g. Križman Josip, učitelj glasbe in petja na mešč. šoli v Ljutomeru z g. Angelo Schwarz, učiteljico istotam. Vrlemu učiteljskemu paru naše iskrene častitke.

— **Svoji k svojim!** P. n. članstvo in prijatelje naprošamo, da se pri nakupu ozirajo v prvi vrsti na one tvrdke, ki inserirajo v našem stanovskem glasilu. Naša moralna dolžnost je, da jih podpiramo.

— **VSA UČITELJSKA DRUŠTVA,** brez izjeme, naj napravijo za upravno šol. leto 1926/27 svoj proračun, v katerega naj vnesejo vse prejemke in izdatke za bodoče upravno leto. Pri tem naj se ozirajo na to, da si bodo društva ustvarila polagoma mali rezervni fond, ki bo služil za slučajne v proračunu nepredvidene stroške. Na ta način ne bodo prišla društva nikdar v finančne zadrege o kakih izrednih prilikah, posebno kadar je poslali delegate na to ali ono skupščino.

— **UPRAVA ZVONČKA** ima več vezanih in nevezanih letnikov na prodaj in sicer boljše vezane a 60.— Din, navadno vezane a 45 Din in nevezane a 30.— Din. Dalje ima nešteto posameznih števil vseh letnikov a 3.— Din komad na razpolago. Vsi oni, ki hočeje izpopolniti nekompletne letnike, sežite po teh številkah, dokler so še v zalogi.

— **TOVARIŠI! ZBIRAJTE** naročnike našega najboljšega mladinskega lista »Zvončka«. Da pripravimo pravočasno naklado za 1. števi. letnika 1926/27, ki izide meseca septembra. Naročnino je treba vplačati najmanj ¼ letno naprej. Letna članarina znaša Din 30.—, četrtletna Din 7.50. Vsak(a) tovariš(ica) naj pridobi vsaj dva naročnika, da spravimo list v aktivno stanje. Na delo tedaj, ker resnobni so dnevi...

— **TOVARIŠI! OPOZORITE** obrtnike, trgovce in industrijce, da inserirajo v našem stanovskem glasilu! Inserati so namreč važen vir dohodkov vsakega lista.

— **SOLARSKA KNJIŽNICA** ni popolna, ako ji manjka najboljši mladinski list »ZVONČEK«. Naj ne bo več šole, ki bi ne bila naročena nani. Letna naročnina znaša Din 30.—, ki jih vsaka šola lahko pogreša. Upravitelj(ce), storite svojo dolžnost in uspeh nam je zajamčen!

— **Popotnik** izide začetkom septembra in ga dostavimo vsem dosedanjim naročnikom. Letna naročnina znaša za neorganizirane Din 50.—. Prosimo, da vplača vsak naročnik najmanj četrtletno naročnino naprej, ker moramo v nasprotnem slučaju vsem onim, ki ne poravnajo naročnine, list ustaviti.

— **»BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA«.** Ljubljana. Poljanski našo 10/21 pošle vsakemu naročniku »Učit. Tovariša« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoi: ne bo Vam žal!

P. N. NAROČNIKOM NAŠIH STANOV-SKIH LISTOV!

Lep postranski dohodek ima lahko vsak(a) tovariš(ica), posebno v večjih industrijskih in trgovskih krajih, ako hoče nabirati inserate za naš stanovski list »Učit. Tovariša«. S tem izboljša materijelno stanje sebi, istočasno pa tudi listu, ker je znano, da le inserati dajo listu ono materijelno oporo, ki jo vsak list neobhodno potrebuje. Zatorej naprošamo vse p. n. tovariše(ice), ki imajo dobro voljo in ugodno priliko, da nabirajo inserate za naš list. Za vsak plačani inserat prejme nabiralec 25% čiste provizije. O nabiralcih in inseratih se bo vodila posebna knjiga.

Cene inseratom so:

Cela stran Din 1400.—, polovična Din 700.—, ¼ Din 350.—, ⅛ Din 175.—.

Mali oglasi:

Petitna vrsta v inseratnem delu Din 2.50 za cm², petitna vrsta v redakcijskem delu Din 4.— za cm².

Trgovci dobe: od 10—15 kratne objave 10% popusta, nad 15 kratno objavo pa 15%.

Blagajnik.

— **Š Omejitve sprejema na učiteljska** Da se ohrani strokovni karakter učiteljske do donošenja novega zakona in zaradi normiranja sprejema učencev in učenk na učiteljske je ministrstvo prosvete izdalo pod št. 8110 od 8. avgusta t. l. sledečo odredbo:

1. Na vsakem učiteljskem v kraljevini se sme otvoriti v šolskem letu 1926/27. samo po eden l. letnik.

2. V l. letnik učiteljske se sprejemajo učenci in učenke ki so dovršile štiri razrede gimnazije ali meščanske šole. Prednost imajo učenci in učenke z odličnim ali prav dobrim uspehom ter primernim vedenjem; z dobrim in povolnim uspehom se sprejemajo učenci in učenke samo tedaj, ako ni dovolj prijavljenih z odličnim in prav dobrim uspehom

3. V l. letnik moških učiteljske se sme sprejeti največ 40 goiencov, a v l. letnik ženskega učiteljske največ 30 gojenk; v l. razred mešanih, pretežno moških učiteljske se sme sprejeti 25 učencev in 15 učenk; v l. razred mešanih, pretežno ženskih učiteljske se sme sprejeti 25 učenk in 15 učencev. Vsi dosedanjji učenci in učenke, ki so se zatekli pred donošenjem te odločbe v posamezne razrede, smejo nadaljevati svoje šolanje v šoli kamor so se zatekli, ako ni specialnih razlogov zaradi katerih to ni mogoče.

4. V višje razrede učiteljske se ne smejo sprejemati učenci in učenke ki so dovršili kak razred višjega tečaja srednje šole.

5. S tem se razveljavljajo vse dosedanje odredbe, po katerih so se sprejemali do sedaj goienci na učiteljske kakor tudi one odredbe, po katerih so mogli polagati abiturienti srednjih šol takozvani diferencialni izpit na učiteljsku in na ta način dobiti usposoblenie za učiteljsko službo.

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

— **Imenovanja po čl. 52 in 71. čin. zakona.** V Ljubljani za stalno učitelico manjšinske šole **Ana Pfeifer**; za stalno učiteljico VI. ženske osnovne šole **Lucija Trampuš**; v Jaršah srez Kamnik: za stalnega šolskega upravitelja **Ernest Sušteršič**; v Mozlju: za stalnega šolskega upravitelja **Robert Herbe**.

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod

ARGUS ima v vseh mestih svoja poverjenike

ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov

ARGUS ove informacije so vedno točne izrpane in hitre

ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II. Beograd

ARGUS ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

Šolske zvezke po konkurenčnih cenah, iz najboljšega papirja s pivnikom izdeluje Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6. Učiteljstvo opozarjamo, da naj uvede te zvezke v šole in naj zahteva v trgovinah zvezke Učiteljske tiskarne.

Zvezki se prodajajo v korist »UČITELJSKEGA KONVIKTA« v Ljubljani in »UČITELJSKEGA DOMA« v Mariboru.